

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут **Коломийський навчально-науковий**

Кафедра **соціально-економічних та природничих дисциплін**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТП 22. «ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ОСВІТНІХ ГАЛУЗЕЙ У ПОЧАТКОВІЙ
ШКОЛІ»**

Освітня програма « Початкова освіта»
Перший (бакалаврський) освітній рівень

Спеціальність 013 «Початкова освіта»

Галузь знань 01 «Освіта»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 3 від “26” вересня 2019 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Технології навчання освітніх галузей у початковій школі
Викладач (-і)	Слипанюк О.В.
Контактний телефон викладача	(03433)2-46-60
E-mail викладача	olga.slipanyuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	нормативна
Форма навчання	денна, заочна
Обсяг дисципліни	150 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=95&id_cou=6401
Консультації	Консультації до самостійної роботи проводяться на практичних заняттях і згідно графіку консультацій викладача
2. Анотація до курсу	
<p>Реалізація сучасних завдань навчання і виховання багато в чому залежить від готовності майбутнього вчителя початкової школи до впровадження педагогічних технологій. Щоб педагогічні кадри були готові до сучасної професійної діяльності, необхідно якнайкраще ознайомлювати майбутніх фахівців, зокрема вчителів початкової школи, з особливостями сучасних педагогічних технологій та їх застосування у навчальному процесі. Курс «Педагогічні технології в початковій школі» покликаний слугувати поглибленню і розширенню професійної підготовки спеціалістів у галузі початкової освіти, становленню творчої індивідуальності вчителя початкових класів, що розвивається і формується в умовах альтернативної освіти, змісту і технології навчання і виховання. Необхідно навчити майбутніх учителів початкової школи орієнтуватися в системах, технологіях, методиках, несхожих одна на одну, адекватно оцінити їх, зробити правильний вибір на шляху впровадження педагогічних технологій у навчальний процес початкової школи.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Розкриття сучасних педагогічних технологій та наукових концепцій особистісно орієнтованого навчання і виховання молодших школярів, ознайомлення студентів з технологічним підходом в освіті, широким спектром педагогічних технологій через систему знань про основні нововведення, новації в початковій освіті, вихованні, управлінні; набуття студентами практичних навичок і досвіду здійснювати педагогічну діяльність у різних концептуальних системах; допомога студентам у професійному становленні.</p> <p>Завдання курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів факультету з концептуальними та теоретичними положеннями численних технологій навчання; - узагальнити педагогічні технології початкової школи, виявити їх фундаментальну спільність, виділити істотні ознаки; - сформулювати позитивне ставлення і прагнення майбутнього вчителя початкової школи до творчого оволодіння новими навчальними технологіями; - вчити студентів обирати оптимальні технології навчання відповідно до індивідуальних можливостей учнів початкових класів, рівню їх підготовки, умов; - орієнтувати студентів до педагогічної творчості, самостійності, дослідницької діяльності. 	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Результати навчання:</p> <p>РН 1 - Здатність демонструвати знання сучасних теоретичних основ освітніх галузей визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.</p> <p>РН 4 - Здатність застосовувати закономірності та теорію процесу навчального пізнання, сучасні навчальні технології.</p> <p>РН 5 – Здатність визначати сутність методичних систем навчання учнів початкової школи освітніх галузей/змістових ліній, визначених Державним стандартом початкової загальної</p>	

освіти.

РН 9 – Здатність до моделювання процесу навчання учнів початкової школи певного предмету: розробляти проекти уроків та їхні фрагменти, методику роботи над окремими видами завдань, створювати методику підготовчої роботи, ознайомлення та формування уявлень і понять, вмінь та навичок з метою опанування учнями певних елементів змісту програми.

РН 11 - Здатність до проведення уроків в початковій школі, аналізу уроку щодо досягнення його мети й завдань, оцінювати ефективність застосованих форм, методів, засобів і технологій.

Загальні компетентності:

K3-12. Інформаційно-комунікаційна. Здатність до застосування сучасних засобів інформаційних і комп'ютерних технологій для розв'язання комунікативних задач у професійній діяльності вчителя початкових класів й у повсякденному житті.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК –3.3. Організаційна. Здатність до організації навчально-виховного процесу в початковій школі, систематичного підвищення професійно-педагогічної кваліфікації.

СК–4.2. Варіативна. Здатність учителя працювати за будь-яким навчально-методичним комплектом, здатність обирати найефективніший навчально-методичний комплект для досягнення цілей і завдань навчання предмета/освітньої галузі в початковій школі, визначених Державним стандартом і навчальною програмою.

СК – 4.3. Спеціально-методична. Здатність до навчання молодших школярів будь-яким елементам змісту програми.

СК – 4.5.Проектувально-моделювальна. Здатність моделювати та організувати процес навчання предмету освітньої галузі в початковій школі; спроможність учителя обирати необхідні засоби, форми і методи організації діяльності учнів у процесі навчання.

СК– 4.6. Технологічна. Здатність упроваджувати сучасні навчальні технології, інноваційні підходи, передовий педагогічний досвід до навчання окремих питань певної освітньої галузі/предмету початкової школи.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	денна	заочна
лекції	16	8
практичні	20	6
самостійна робота	54	76

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
6	013 Початкова освіта	3	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год денна/ заочна	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1 . Поняття про технології в освіті. Технологічний підхід до процесу навчання 1. Поняття і зміст педагогічних технологій і технологічного підходу. 2. Історія виникнення і концептуальні положення педагогічних технологій. 3. Еволюція поняття „педагогічна технологія”. 4.Сутність, особливості та головні ознаки педагогічної	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	№1, 2 із списку рекомендованої літератури блоку «Основна» № 2, 5, 6 із списку рекомендованої літератури блоку «Додаткова»	Опрацювання запитань запропонованого плану.	5балів	два тижні

<p>технології.</p> <p>5.Розмежування понять „освітня технологія”, „педагогічна технологія”, „технологія навчання”, „технологія виховання”, „технологія управління”.</p> <p>6. Класифікація педагогічних технологій.</p> <p>7.Основні категорії та поняття: освітня технологія, педагогічна технологія, технологія навчання, технологія виховання, технологія управління.</p>					
<p>Тема 2. Особистісно орієнтована освіта і технології</p> <p>1.Особистісний підхід у педагогіці: історія виникнення.</p> <p>2.Особистісно орієнтоване навчання та його моделі. Мета і завдання особистісно орієнтованого навчання.</p> <p>3.Основні категорії та поняття особистісно орієнтованого навчання.</p> <p>4.Особистісно орієнтовані технології.</p> <p>5.Основні категорії та поняття: гуманістична педагогіка, гуманістична психологія, гуманістичний підхід, особистість, індивід, „Я-концепція”, рефлексія, самоактуалізація.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№1, 3 із списку рекомендованої літератури блоку «Основна» № 2, 4 із списку рекомендованої літератури блоку «Додаткова»</p>	<p>Опрацювання запитань запропонованого плану.</p>	<p>5балів</p>	<p>два тижні</p>
<p>Тема 3. Технологія розвивального навчання (за В.В.Давидовим, Л.В.Занковим)</p> <p>Історико-педагогічні засади проблеми розвитку.</p> <p>1.Концептуальні положення творчо-розвивальних систем навчання (Л.С.Виготський, Л.В.Занков, В.В.Давидов, Д.Б.Ельконін).</p> <p>2.Мета і завдання, структура розвивальної технології навчання. Види творчо-розвивальних технологій навчання.</p> <p>3.Основні принципи навчання розвивальних технологій.</p> <p>4.Вимоги до особистості педагога.</p> <p>5.Організаційно-педагогічні умови реалізації розвивальних технологій навчання.</p> <p>6.Основні категорії та поняття:</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№1, 2 із списку рекомендованої літератури блоку «Основна» № 2, 6 із списку рекомендованої літератури блоку «Додаткова»</p>	<p>Опрацювання запитань запропонованого плану</p>	<p>5балів</p>	<p>два тижні</p>

„зона ближнього розвитку”, „цілеспрямована навчальна діяльність”, розвивальне навчання, розвиток дитини, розумове виховання, сприйняття, уміння навчатись.					
Тема 4. Проектна технологія: історія виникнення, мета і завдання 1. Необхідність впровадження технологій проекту. 2. Історія виникнення технології. Концептуальні положення. 3. Класифікація проектних технологій, мета і завдання. 4. Сутність, принципи і правила проектної технології. 5. Зміст і організація технології проекту. Вимоги до особистості педагога і учня. Розподіл ролей і функцій. 6. Педагогічні умови застосування проектної технології в сучасних навчальних закладах.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	№1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури блоку «Основна» № 2, 5, 6 із списку рекомендованої літератури блоку «Додаткова»	Опрацювання запитань запропонованого плану	5 балів	два тижні
Тема 5. Вальдорфська педагогіка: історія виникнення, концептуальні положення 1. Віхи біографії та головні аспекти вчення Рудольфа Штейнера. 2. Історія виникнення технології. 3. Концептуальні положення вальдорфської педагогіки. 4. Мета і завдання вальдорфської педагогіки. 5. Особливості змісту вальдорфської педагогіки. 6. Основи антропософії Р. Штайнера. 7. Організування навчального процесу у вальдорфських закладах. 8. Вимоги до особистості педагога у вальдорфській школі.	Практичне заняття, самостійна робота	№1, 3 із списку рекомендованої літератури блоку «Основна» № 1, 3 із списку рекомендованої літератури блоку «Додаткова»	Опрацювання запитань запропонованого плану	5 балів	два тижні
Тема 6. Технологія саморозвитку (за М.Монтессорі) 1. Життєвий шлях М. Монтессорі і розвиток її педагогічної системи. 2. Мета і завдання школи Марії Монтессорі. 3. Концептуальні засади педагогічної технології	Практичне заняття, самостійна робота	№1, 2 із списку рекомендованої літератури блоку «Основна» № 3, 4 із списку рекомендованої літератури	Опрацювання запитань запропонованого плану	5 балів	два тижні

<p>«Будинок вільної дитини».</p> <p>4. Особливості змісту педагогічної технології «Будинок вільної дитини».</p> <p>4.1. Матеріали для вправ у повсякденному житті та вироблення навичок соціальної поведінки.</p> <p>4.2. Матеріали для вправ на розвиток сенсорики (сенсорні матеріали).</p> <p>4.3. Матеріали для вправ на розвиток мовлення, навичок письма, читання, математичних уявлень.</p> <p>4.4. Матеріали для вправ із розділу «Космічне виховання».</p> <p>5. Вимоги до монтессорі-вчителя.</p>		<p>блоку «Додаткова»</p>			
<p>Тема 7. Технологія формування творчої особистості</p> <p>1. Історія виникнення технології формування творчої особистості.</p> <p>2. Сутність та специфіка творчої діяльності.</p> <p>3. Механізми організації творчої діяльності.</p> <p>4. Мета і завдання технології формування творчої особистості.</p> <p>5. Зміст технології формування творчої особистості.</p> <p>6. Вимоги до особистості вчителя в процесі реалізації технології формування творчої особистості.</p> <p>7. Досвід реалізації педагогами технології формування творчої особистості.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№2, 3 із списку рекомендованої літератури блоку «Основна»</p> <p>№ 2, 5, 6 із списку рекомендованої літератури блоку «Додаткова»</p>		<p>5балів</p>	<p>два тижні</p>
<p>Тема 8. Доцільність і актуальність використання проектної технології у сучасній школі</p> <p>1. Проектна технологія як відображення вимог сучасного суспільства (Історія виникнення технології).</p> <p>2. Педагогічні функції методу проектів.</p> <p>3. Структура проектної діяльності молодших школярів.</p> <p>4. Проектні вміння учнів.</p> <p>5. Зміст проектної діяльності вчителя та учня.</p> <p>6. Індивідуальний досвід проектної діяльності учня як головна мета технології</p>	<p>Практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№ 1, 6 із списку рекомендованої літератури блоку «Основна»</p> <p>№ 6 із списку рекомендованої літератури блоку «Додаткова»</p>		<p>5балів</p>	<p>два тижні</p>

<p>проектів.</p> <p>7. Зміст технології. Типи проектів. Основні етапи проекту та його результати. Можливості застосування технології у сучасній школі.</p> <p>8. Особливості ролі вчителя як координатора роботи учня у технології проектів.</p>					
<p>Тема 9. Нові інформаційні технології навчання, їх характеристика НІТ як вимога інформаційного суспільства.</p> <p>1. Концептуальні положення. Мета і завдання НІТ навчання.</p> <p>2. Основні напрями зміни змісту навчання з застосуванням НІТ. Вимоги до особистості педагога.</p> <p>3. Організаційно-педагогічні умови впровадження НІТ у загальноосвітні навчальні заклади.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури блоку «Основна»</p> <p>№ 1, 3, 5 із списку рекомендованої літератури блоку «Додаткова»</p>	<p>Опрацювання запитань запропонованого плану</p>	<p>5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p>Тема 10. Сугестивна технологія</p> <p>1. Історія виникнення технології. Дослідження Г. Лозанова. Концептуальні положення.</p> <p>2. Мета і завдання технології. Вимоги до особистості педагога.</p> <p>3. Досвід роботи навчальних закладів щодо впровадження технології.</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури блоку «Основна»</p> <p>№ 2, 6 із списку рекомендованої літератури блоку «Додаткова»</p>	<p>Опрацювання запитань запропонованого плану</p>	<p>5 балів</p>	<p>два тижні</p>
<p>Тема 11. Педагогічна технологія „створення ситуації успіху”</p> <p>1. Історія виникнення технології «створення ситуації успіху».</p> <p>2. Концептуальні положення технології «створення ситуації успіху».</p> <p>3. Мета і завдання технології «створення ситуації успіху».</p> <p>4. Зміст технології «створення ситуації успіху». Основні рекомендовані прийоми.</p> <p>5. Роль і місце вчителя у технології «створення ситуації успіху». література основна</p>	<p>Лекція, практичне заняття, самостійна робота</p>	<p>№1, 2, 3 із списку рекомендованої літератури блоку «Основна»</p> <p>№ 2, 6 із списку рекомендованої літератури блоку «Додаткова»</p>	<p>Опрацювання запитань запропонованого плану</p>	<p>5 балів</p>	<p>два тижні</p>
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	Шкала оцінювання: національна та ECTS				
	Сума балів за всі види навчально	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		
			для екзамену, курсового	для заліку	

ї діяльність і		проекту(роботи), практики	
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
<p>Фактична кількість балів, отримана студентом за результатами поточного контролю та підсумками, переводиться в державну оцінку за такими критеріями: А – оцінка «відмінно» (90-100 балів) виставляється за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язуванні практичних задач; В – оцінка «добре» (80-89 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання; С – оцінка «добре» (70-79 балів) виставляється за міцні знання навчального матеріалу, включаючи розрахунки, аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні (несуттєві) неточності; D – оцінка «задовільно» (60-69 балів) виставляється за посередні знання навчального матеріалу, мало аргументовані відповіді; E – оцінка «задовільно» (50-59 балів) виставляється за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності його викладання; FX – оцінка «незадовільно» з можливістю повторного складання екзамену (26-49 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання; F – оцінка «незадовільно» з обов'язковим повторним вивченням модуля (навчальної дисципліни) (0-25 балів) виставляється за незнання значної частини навчального матеріалу, суттєві помилки у відповідях на питання, незнання основних фундаментальних положень.</p> <p>Екзаменаційна оцінка – сума балів за практичні роботи, виконані протягом семестру(60%), контрольну роботу(10%) і письмові відповіді та практичне завдання екзаменаційного білету(30%).</p>			
Вимоги до письмової роботи	При виконанні певного письмового завдання з дисципліни		

	необхідно враховувати: - повноту і правильність відповіді; - здатність узагальнювати отримані знання; - здатність застосовувати правила, методи, принципи, закони у конкретних ситуаціях; - уміння аналізувати і оцінювати факти, події, інтерпретувати схеми, графіки, діаграми; - уміння викладати матеріал чітко, логічно, послідовно.
Семінарські заняття	-
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 80% практичних робіт та завдань самостійної роботи.
7. Політика курсу	
Програма курсу побудована так, що теоретичний матеріал студенти засвоюють на лекційно-практичних заняттях та при виконанні завдань самостійної роботи. Кожен етап роботи проходить обговорення у групі на практичних заняттях, та при використанні дистанційного навчання. Це удосконалює аналітичні уміння здобувачів, виховує комунікативні навички, запобігає плагіату. Прилюдно представляючи хід та результати виконання індивідуального самостійного завдання, здобувач освіти не тільки демонструє свої знання і навички, але й одночасно навчає інших студентів групи та має змогу представити результати пошукової роботи, вислуховуючи відгуки колег. Якщо студент пропустив аудиторне заняття, практичне завдання виконує самостійно, опрацювавши рекомендовану літературу. Не допускається використання чужої інтелектуальної власності, відслідковується викладачем плагіат. Оцінка за семестр, у зв'язку з практичним направленням курсу, виставляється за практичні завдання та виконання самостійної роботи.	
8. Рекомендована література	
Основна	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології : підручник / І. М. Дичківська. – К. : Академвидав, 2012. – 352 с. 2. Освітні технології : навч.-метод. посіб. / О. М. Пехота, А. З. Кіктенко, О. М. Любарська та ін.; За ред. О. М. Пехоти. – К. : А.С.К., 2004. – 256 с. 3. Нісімчук А. С. Сучасні педагогічні технології [Текст] : навч. посіб. / А. С. Нісімчук, О. С. Падалка, О. Т. Шпак. – К. : ВЦ «Просвіта», 2000. – 368 с. 3. Державний стандарт початкової освіти. Прийняття від 21 лютого 2018 р. № 87. URL: https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti 4. Закон України Про освіту. Прийняття від 05.09.2017 URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19 5. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під заг. ред. Бібік Н. М. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. 	
Додаткова	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гончаров С. М. Сугестивні технології навчання в кредитно- модульній системі організації навчального процесу: навч.-метод. посіб. / С. М. Гончаров. – Рівне: НУВГП, 2008. – 118 с. 2. Грицюк О. І. Інтерактивні технології навчання молодших школярів [Текст] / О. І. Грицюк // Почат. навчання та виховання. – 2011. - № 8. – С. 2– 17. 3. Загребельна Л. А. Впровадження сучасних технологій навчання [Текст] : [інформаційно-розвивальні, інформаційні, особистісноорієнтовані, діяльнісні, технологія «Портфоліо» та ін.] / Л. А. Загребельна // Розкажіть онуку. – 2011. - № 1. – С. 15–18. 4. Здоров'язбережні технології на уроках [Текст] // Завуч. – 2011. - № 9 (березень). – С. 20–21. 5. Проекти в початковій школі : тематика та розробки занять / упоряд. : О. Онопрієнко, О. Кондратюк. – К. : Шк. світ, 2007. – 128 с. – (Б-ка «Шк. світу»). 6. Чепіль М. М. Педагогічні технології : навч. посіб. / М. М. Чепіль, Н. З. Дудник. – К. : Академвидав, 2012. – 224 с. 13. http://www.irbis-nbuv.gov.ua 	

Викладач _____ **О.В. Слипанюк**